

25 år
1988 - 2013

Medlemsblad 1:2013

Från ordföranden

Det är med stor glädje vi äntligen kan presentera ett "riktigt" medlemsblad. Vår förre ordförande, Assar Ström, efterlyste ett sådant under nästan hela sin tid, men det blev aldrig mer än blygsamma försök i samband med att nytt program utsändes då programmets baksida användes för någon gammal bild eller liknande. I år fyller föreningen 25 år och det är verkligen på tiden att presentera ett medlemsblad! (Mera om 25-jubiléet på annan plats i bladet.) Ambitionen är inledningsvis att utkomma med två medlemsblad per år.

Till detta blad välkomnar vi givetvis ert material; berättelser, gamla bilder, efterlysningar men också debatt både rörande hembygdsfrågor i allmänhet och arbetet i vår egen förening.

Vårt nya program, med aktiviteter fram till och med årsmötet i mars 2014, finner ni på mittuppslaget.

För kännedom: Mitt e-postkonto blev kapat i slutet av maj och jag nödgades att skaffa ett nytt. Min nuvarande adress är:

markus.askarebolet@gmail.com

Välkommen till våra aktiviteter!

Hälsar

Markus Persson, ordf.

Föreningsinfo

Styrelsen

(riktnr. samtliga: 0431)

Ordf. Markus Persson tel. 43 40 39
markus.askarebolet@gmail.com

V. ordf. Leif Johansson tel. 43 06 96

Skr. Tobias Persson tel. 1 00 27
tobias.p@live.se

Kassör Tryggve Bengtsson tel. 43 08 58

Ledamöter Birgitta Croon-Jönsson tel. 44 13 43

Merete Carlsson tel. 45 51 57

ljungabolet@telia.com

Christina Eliasson tel. 45 52 29

familjen.eliasson@telia.com

Suppleanter Bengt Bengtsson tel. 44 10 18

Leif Zäther tel. 43 25 77

leif.zather@telia.com

Ansvarig för hemsidan:

Kjell Rubenson tel. 44 00 60

kjell.rubenson@telia.com

Arkivansvarig: Barbro Metall tel. 43 17 22

Sammanställande torpskylningsgruppen: sekreteraren

<http://www.hembygd.se/munka-ljungby-tassjo>

Medlemskap i föreningen kostar 50: - per person och år.

Vårt plusgiro: 429 52 80-4

Våra skrifter

Serien Gårdar och torp i Tåssjö:

1. En bok om Hålshult och Esbjörnabygget (2007)
A4-format. 102 s. Pris: 100: -
2. En bok om Hålshult och Esbjörnabygget, komplement (2009) A4-format. 40 s. Pris: 50: -
3. En bok om Långhult, Snoggarp och Häggabygget (2011) A4-format. 168 s. Pris: 150: -

Andra skrifter:

Stig Edénfur – En hembygdsprofil (2008) (I samarbete med Bjäre släktring, Östra Karups minnesvårdsförening och OK Origos hembygdssektion, Össjö) (Arkivex.)

Du hemmets jord – Minnesbilder från Ljungabolet av ”Ferdinands Bengt” (2010) A4-format. 60 s. Pris: 80: -.

Björkelund vid Västersjön av ”Ferdinands Bengt” (2011)
A4-format. 56 s. Pris:100: -

Nästa häfte i serien om Tåssjö kommer troligtvis att handla om Ljungagård, Rävakärr och Stora Kärr (ingen tidsplan). Korta utkast finns till häften om Djurholmen, Hässlebo och Nedre Århult samt Äspenäs, Kollebackstorp, Björnabolet och Ljungabolet.

Vi söker Munka Ljungby-kompetens! både vad det gäller hembygdskvällar på Munka Ljungbytema men också för att komma igång med en utgivning av häften med material från Munka Ljungby. Känner du dig manad? Kontakta styrelsen!

Arkivet

Föreningens arkiv flyttades hösten 2009 till en källarlokal på Möllebacken ("höghuset" bakom Munka Allköp). Där finns åtskilligt material rörande vår bygd, såsom enskilda forskares material, bilder, kartor, bandinspelningar, tidningsklipp och originalhandlingar från företag, gårdar och ekonomiska och ideella föreningar. Visst material från grannsocknarna finns också i arkivet. En guldgruva, inte minst för släktforskare med rötterna i vårt verksamhetsområde!

Bland de enskilda forskarna måste särskilt framhållas Stig Edenfur, vars mycket rika material finns i arkivet. Även en betydande del av hans boksamling förvaras där.

Arkivansvarig, Barbro Metall, hälsar välkommen till öppet arkiv en onsdag i månaden, den 18/9, 23/10, 20/11, 11/12, 22/1, 19/2 och 19/3 mellan kl. 16.00 och 17.30, men öppnar även arkivet på begäran på andra tider. Barbro nås på tel. 0431 – 43 17 22.

Arkivmaterialet får inte lånas hem, men kopior på det mesta kan framställas på begäran. När det gäller boksamlingen är dock hemlåningsreglerna generösa.

Efterlysning

För ett par år sedan anlände ett brev utan avsändare till pastorsexpeditionen i Munka Ljungby. Brevet innehöll nio gamla fotografier. Två av bilderna var lätta att identifiera som Munka Ljungby-motiv; järnvägsstationen och utsikt från kyrktornet. Det finns därför anledning att anta att även övriga bilder kan ha anknytning till Munka Ljungby. Bilderna återges här nedan. Vet du någonting om en eller flera bilder så kontakta ordf.: markus.askarebolet@gmail.com eller 0431 – 43 40 39 eller till adress Bassholma 456, 266 91 Munka Ljungby.

Föräldrar och son? Stor gård med herrgårdsliknande mangårdsbyggnad.

Två stolta karlar visar upp gårdens hästar. Ett för tiden ganska vanligt motiv. Men var är bilden tagen?

Familjebild. Personerna till vänster tyvärr otydliga.

Okänd gård med påfallande många kvinnor.

Okänt hus med hög grund. Kanske inne i Munka Ljungby?

Familjebild. Man, hustru och två små barn samt ytterligare en kvinna.

Par med hund. Byggnaden i bakgrunden påminner något om Sam. Jönssons affär.

Program hösten 2013 – våren 2014

- Sön 15/9** Vandring längs Häradsvägen. Vi fortsätter i Axtorps by. Samling vid vaxfabriken i Skälderhus kl. 9.30
- Sön 22/9** Vandring med torpskyltning i Bassholma, Ljungagård och Rävakärr. Samling vid Ljungagårds f.d. missionshus kl. 9.30. Balvagnstransport tillgänglig för den som har svårt för att gå längre sträckor.
- Tis 1/10** Berättarkväll i Munka Ljungby. Bengt Karlsson, yrkeslärare på fordonsprogrammet, om sitt arbete med att lära upp bilbyggare i Kina.
- Sön 13/10** Hembygdsföreningens 25-årsjubileum på Heagården med start kl. 14.00. Eva Thorén berättar och smörgåstårta kommer att serveras OBS! Föranmälan och medlemskap krävs! Anmälan senast den 30/9 till Anna Persson 0431 – 43 40 39 eller till Elin Wulff 0431 – 100 27
- Tis 29/10** Berättarkväll i Tåssjö.
”Kyrkogårdsvandring” Bildspel.

- Tis 19/11** Berättarkväll i Munka Ljungby. Leif Stjerna berättar om folkhögskolan.
- Tis 3/12** Trivselkväll i Tåssjö med kören Munka-ton
- Tis 21/1** Berättarkväll i Munka Ljungby med Johan Brinck. Om människoöden längs häradsvägen från Skillinge till Margretetorp.
- Tis 11/2** Berättarkväll i Tåssjö. Eva Thorén berättar om Frans G. Bengtsson
- Tis 25/2** Berättarkväll i Tåssjö (obs!). Vi samtalar om Ljungagård, Rävakärr och Stora Kärr utifrån Stig Edenfurs material.
- Tis 4/3** Berättarkväll i Munka Ljungby. Jan Fredriksson berättar bl.a om gummifabriken Tretorn i Helsingborg
- Tis 25/3** Årsmöte i Munka Ljungby. Hildings underhåller.

OBS! Berättarkvällen den 25/2 avhålls i Tåssjö och årsmötet den 25/3 i Munka Ljungby!

Öppet i arkivet på Möllebacken 18/9, 23/10, 20/11, 11/12, 22/1, 19/2 och 19/3 mellan kl. 16.00 och 17.30.

Lokalerna som används är församlingshemmen i Munka-Ljungby och Tåssjö och mötestiden är 19.00 om annat ej anges. Alla aktiviteter annonseras ut i NST under Föreningskontakten dagen före evenemanget. Där tillkännages också eventuella förändringar i programmet.

Tåssjö byalag inbjuder till två hembygdskvällar i Bassholma skola tisdagarna den 17/9 och den 15/10 med start kl. 18.00 (OBS tiden!).

Vår förenings ordförande, Markus Persson, kommer då att visa gamla bilder från bygden, men deltagarna uppmanas att själva ta med sig gamla bilder för skanning, insamling och visning.

Info från torpskyltningsgruppen

Vid vandringen den 22/9 kommer att skyltas: Mörkagården (gamla Bassholma 4 och 5), Selvin Rystams kontor på Rävakärrens mosse, samt "Gröda-Petters" (tidigare Bassholma 8:4).

Vill du delta aktivt i gruppens arbete? Kontakta sekreteraren, Tobias Persson, som är sammankallande!

Selvin Rystams kontor/lunchbod. Fr v. okänd, okänd, Karl-Erik Möller och Gunborg Fransson. Bilden har tillhandahållits av Conny Möller.

Munka Ljungby – Tossjö hembygdsförening 25 år

Den 13 oktober fyller Munka Ljungby – Tossjö hembygdsförening 25 år! Eller kanske skulle vi firat redan den 19 maj. Det kallades nämligen till ett möte på Heagården den 19/5 1988 då man skulle diskutera möjligheterna att bilda en hembygdsförening och vid det tillfället bildades också en interimsstyrelse. Den 13/10 samma år samlades man ånyo på Heagården för årsmötesförhandlingar och då bildades formellt föreningen.

”Munkaljungbybor”

Alla Ni som är intresserade av Er hembygd är välkomna till
Heagården torsdagen den 19 maj kl 19.00.

PROGRAM

- ”Vad kan en hembygdsförening göra?”
Kommunantikvarie Christina Nordin berättar.
- Ev bilda en hembygdsförening
- Filmvisning ”Dalamöllan och Ausås mölla”

KAFFE

HEAGÅRDSSTIFTELSEN

Hembygdsförening bildad i M Ljungby

MUNKA LJUNGBY: Hembygdsvännerna i Munka Ljungby gör gemensam sak. I torsdags kväll bestämde de sig för att bilda en hembygdsförening.

— Vår första uppgift blir att samla medlemmar, säger Assar Ström, ordförande i föreningens interimsstyrelse.

Bildandet av en förening har länge legat i luften. Ända sedan de årliga hembygdsdagarna vid Heagården började för sju år sedan.

— Vi har i många år umgåtts med tanken, berättar Assar Ström.

Vid mötet på Heagården kom runt 25 hembygdsvännar till skott. De beslöt att sluta sig samman. Och valde förutom Assar Ström även Stig Edenfur, Stina Pålsson och Kjell-Åke Sivemyr att ingå i interimsstyrelsen.

Samiar folk

Styrelsen hoppas nu att de som på något sätt känner anknytning till Munka Ljungby sluter upp i leden.

— På hembygdsdagen i slutet av månaden tar vi emot anmälningar på en lista. Och givetvis går det bra att ringa till någon i styrelsen, säger Assar Ström.

Något namn har den nybildade sammanslutningen inte fått. Det lutar åt "Munka Ljungby hembygdsförening". Å en om kommunantikvarie Christina Nordin, som talade vid mötet, rekommenderade ett annat namn:

— "Hembygdsförening" skrämmer många, menade hon och tipsade om namn som "intresseföreningen" eller "vänförening".

Antikvarien hade också många andra råd att ge hembygdsfolket i Munka Ljungby. Hon utgick från ett utarbetat handlingsprogram för svensk hembygdsrörelse.

Mjukstart

Heagården blir även i fortsättningen den nya föreningens fasta punkt. Arbetsuppgifterna kan bli hur många som helst — en del har redan startats:

— Vi har samlat en del gamla protokoll, bland annat från tröskföreningen och mejeriet, säger Assar Ström.

Bland idéerna finns också att kartlägga gamla kyrkstigar och vägar. Eller emigration till Amerika.

— Det finns oändligt mycket att göra, konstaterar Ström.

— Men vi kommer att starta, tillägger han.

PER ALFREDS

Hembygdsförening startar i Munka Ljungby -

Tåssjöområdet på Heagård torsdagen den 13 oktober kl. 19.00.
Program: Årsmötesförhandlingar, Tryggve Bengtsson visar film från hembygdsdagarna 87-88, Ulla Grett Johnsson läser bygdemål, kaffe serveras.

Interimstyrelsen

Klart för sammanträde med fr v Lennart Persson, Ulla Lindgren, Stig Edenfur, Eva Persson, Allan Lindgren och Assar Ström.

Foto: CURT GOEDECK

Några klipp ur NST från 1988, året då hembygdsföreningen bildades. Det sista klippet från 1993, då föreningen var inne på sitt femte verksamhetsår. På bilden ses några av dem som var med från början. Stig, Allan och Assar är nu alla gångna ur tiden.

Initiativet togs alltså i Munka Ljungby. Några, under 1980-talet, årligen återkommande hembygdsdagar på Heagården samt en avsmnad hantverksförening bidrog till att intensifiera önskan att starta en hembygd förening.

Tidigt började funderingarna kring hur stort föreningens verksamhetsområde skulle vara. Ett förslag var att

verksamhetsområdet skulle motsvaras av Munka Ljungby pastorat, men i Össjö fanns redan en livaktig hembygdssektion inom orienteringsklubben Origo. Istället kom verksamhetsområdet att motsvaras av det gamla Munka Ljungby kommun, d.v.s. Munka Ljungby och Tossjö socknar.

Den 13 oktober 1988 bildades föreningen formellt. Interimsstyrelsens medlemmar kom att besätta de tunga posterna i styrelsen, som utökades med Carl-Axel Andersson, Allan Lindgren och Eva Persson som ledamöter, samt Elly Hansson och Claes Jansson som suppleanter.

Ordförande blev Assar Ström och det var han ända till sin bortgång i februari 2013. Aktiviteterna på Heagården och samarbetet med Heagårdsstiftelsen är de frågor som kanske legat honom varmast om hjärtat.

Vice ordförande blev Stig Edenfur, lärare till yrket och en garvad släkt- och bygdeforskare med rötterna främst i södra Halland. Stig tog omedelbart på sig det pedagogiska ansvaret och startade genast med torp- och byinventeringar. Det blev ett hembygdsarbete som låg släktforskningen nära och Stig kom att starkt sätta sin prägel på hembygdsföreningens arbete under de år han fick verka. Han gick ur tiden 2005.

Föreningens första aktivitet efter bildandet, i november 1988, blev en vandring i Långhult och Hässlebo under Thure Karlssons ledning. Det skulle bli ett antal vandringar på åsen med Thure som ledare under de kommande åren. Vandringar har också blivit ett viktigt inslag i föreningens verksamhet och återkommer på varje

nytt program. Förutom sedvanliga torp- och byvandringar har även gränsvandringar, åvandringar och blomstervandringar genomförts.

Något föreningsemlen togs inte fram då föreningen bildades och det skulle dröja ända till 2001 innan ett sådant blev etablerat. Önskemål om ett föreningsemlen hade funnits hela tiden, men ingen kunde komma fram med någon bra idé. Jag minns att vår vördade ordförande någon gång på 1990-talet förslog ett emblemlen i form av en mjölsäck för att erinra om de många möllorna längs Rössjöholmsån. Mjölsäcken vann inte styrelsens gillande, men däremot tanken om Rössjöholmsån som en viktig kraftkälla i bygden. Det uppdrogs åt bildlärare Gun Dahlberg att rita ett föreningsemlen och resultatet kan ses på nästa sida. Förslaget till vattenhjulet hämtades dock inte från någon av de större anläggningarna längs Rössjöholmsån, utan från Otto Bengtssons mölla i Snäckebotorp.

Föreningen har från starten samlat in en hel del material. Tidigt började insamlingen av äldre fotografier och donationer av material som protokollsböcker från olika ekonomiska och ideella föreningar, gårdsarkiv, boksamlingar m.m. har förekommit under åren. Till föreningens samlingar hör numera också Stig Edenfurs material rörande Munka Ljungby och Tossjö socknar samt en stor del av hans boksamling.

Materialet förvarades i många år i ett utrymme i biblioteksfilialen i Munka Ljungby. Det blev dock mera ett lager än ett arkiv. Utrymmet var begränsat och ordning och katalogisering obefintlig. I december 2009

flyttades arkivet till ett något större utrymme på Möllebacken. Då passade man på att bringa ordning i materialet och förteckna det. Arkivet kan nu på ett bättre sätt göras tillgängligt för besökare.

Föreningens medlemsantal steg efter bildandet ganska snabbt till 300 och däromkring har det legat de senaste 15 åren.

Föreningens emblem, ritat av Gun Dahlberg.

Otto Bengtssons mölla i Snäckebotorp. Otto Bengtsson själv till vänster.

Med Noak på fiskafänge efter syndafloden

Medlemmarna i en hembygdsförening är ofta komna till mogen ålder. När en hembygdsförening fyller 25 år finns många av de ursprungliga medlemmarna inte längre kvar i livet. Om bortgångna profiler skulle mycket kunna skrivas men här kommer endast en anekdot:

Hugo Andersson, ”Hugo på Kroppagra” (1906 - 2003) var mycket hembygdsintresserad och deltog flitigt i föreningens sammankomster, alltid proppert klädd i kostym.

Han hörde väldigt dåligt och satte sig därför oftast på en stol ett par meter rakt framför föredragshållaren. Där satt han med det ena benet över det andra och med båda händerna på kätten och lyssnade uppmärksamt.

Stig Edenfur (1929 – 2005) höll föredrag om 1930-talet i bygden och hade kommit till regnoväddret 26 – 27 juli 1937. Han vände sig då direkt till Hugo och frågade honom: ”Ja du Hugo! Du minns väl det svåra regnoväddret och de påföljande översvämningarna 1937?”

”Ja! Ja!” replikerade Hugo omedelbart och efter ett ögonblicks betänketid fortsatte han: ”Dan ette va ja mä Noak Nilssen å fånga en gädda ude i hansa plöjning!”

Vi firar föreningens 25-årsjubileum på Heagården söndagen den 13 oktober kl. 14.00 med samkväm och föredrag av Eva Thorén.

Att komma ihåg!

**25-årskalas på Heagården söndagen den 13/10
kl. 14.00. OBS! Föranmälan till Anna Persson
0431 – 43 40 39 eller Elin Wulff 0431 – 100 27**

Anmälan senast den 30/9!

**Välkomna till årsmöte i Munka Ljungby
församlingshem tisdagen den 25/3 2014!**

**Material till nästa medlemsblad skall vara
ordföranden tillhanda senast den 28/2 2014!**